

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ СПОРТА И ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА

ЗАВРШНИ РАД
(основне струковне студије)

**ОДНОС ДАТИХ И ПРИМЉЕНИХ КОШЕВА И
ЊИХОВ УТИЦАЈ НА ТАКМИЧАРСКУ
УСПЕШНОСТ У КОШАРЦИ**

Кандидат

Бандука Раде

Ментор

Др Миливоје Каралејић

Београд, 2014.

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ СПОРТА И ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА

ЗАВРШНИ РАД
(основне струковне студије)

**ОДНОС ДАТИХ И ПРИМЉЕНИХ КОШЕВА И
ЊИХОВ УТИЦАЈ НА ТАКМИЧАРСКУ
УСПЕШНОСТ У КОШАРЦИ**

Кандидат: Бандука Раде

Ментор: др Миливоје Каралејић, ред. проф.

1. Члан: др. Саша Јаковљевић, ред. проф.

2. Члан: ас. Радивој Мандић

Мишљење о раду

Београд, 2014.

Садржај:

1. УВОД.....	2
1.1. Осврт на историјски развој кошарке.....	2
2. Дефиниције основних појмова	8
2.1. Такмичарска успешност у кошарци	8
2.2 Теоријске основе стратегије	8
2.3. Општа шема стратешког менаџмента	9
3. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ЗАДАЦИ РАДА	13
3.1. Предмет рада	13
3.2. Циљ рада	13
3.3. Задаци рада	13
4. МЕТОД РАДА.....	14
4.1. Узорак истраживања.....	14
4.2. Узорак варијабли	14
4.3. Прикупљање и обрада података.....	15
5. РЕЗУЛТАТИ И ДИСКУСИЈА.....	16
6. ЗАКЉУЧАК	39
7. ЛИТЕРАТУРА	41

“Успех има хиљаду очева,

а неуспех остаје сироче“.

(Карл Теодор Цасперс, 1946)

1. УВОД

Стицајем срећних околности овај увод у Завршни рад написан је по завршетку израде рада и тада је аутор схватио колико су његова убеђења пре израде овог рада била површна и неутемељена.

Непрекидно учење, усавршавање и преиспитивање су вероватно главни замајаци напретка. Објективност, самокритичност и посвећеност, полуге карактера које померају и највећи терет новог сазнања.

Ту долази и до појаве „петље“ у којој може да се бесконачно преиспитују ставови, али научни метод, предмет и циљ истраживања треба да нас сачувају лутања и скретања са правог пута.

1.1. Осврт на историјски развој кошарке

Кошарка је брза, динамична, атрактивна и спектакуларна игра. Резултат се мења сваке минуте, тако да су утакмице узбудљиве до самог краја. Захваљујући овоме, кошарка је једна од најузбудљивијих игара и свакако постаје игра модерног времена.

На почетку 21. века кошарка је игра у којој ужива преко 400 милиона регистрованих

играча широм света. Светска кошаркашка организација је једна од највећих спортских породица са укупно 212 земаља, учлањених у ФИБА.

Почетак кошаркашке игре датира пре нешто више од 100 година (1891.) и везан је за Спрингфилд, Масачусетс, Сједињене америчке државе.

Америка је лучоноша модерне кошарке. Јаз између Америке и остатка света је у почетку био огroman, али са временом он се смањује и квалитет игре се уједначује све више. Предности које има Америка (популација, организација, материјални ресурси...) од почетка развоја модерне кошарке дали су јој улогу иноватора и идеолога развоја игре.

Финансијска аутономија (у школском систему и професионалним тимовима) коју су амерички тренери имали, давала им је слободу и креативност. Европа и остатак света тако нешто нису имали. Ослањање на клубски систем спорта, ентузијазам и аматерски приступ доста дуго су кочили такмичарски развој кошарке у остатку света. СССР је донекле био изузетак. Ту је дошло до нагле експанзије овог спорта, као и свих осталих спортова због политичког надметања кроз спорт. Совјети су имали снаге да утренирају (створе) једну добру екипу, а американци су могли да селектирају десетак добрих екипа и без велике потребе да је утренирају. Професионализам и материјална сигурност играча и тренера омогућавају врхунске домете и приближавање квалитетом американцима.

Остатак света је зато осматрао шта се дешава у колеџи кошарке и то имплементирао са мање или више слуха, а тиме и успеха у свом дворишту.

Прве утакмице су пролазиле без пуно тактике, небрижно и са циљем да се упозна „нова ирга“. Такмичарски карактер игре је полако долазио на своје и сигурно је да су се прве тактичке варијанте веома брзо појавиле. Идеја (циљ) игре је био да се лопта убаци у корпу, а не да се спречи противник у томе. Самим тим и све тактичке варијанте су биле везане за фазу игре, када се лопта има у поседу. Наравно кренуло се од индивидуалног нивоа решења проблема постизања коша, што је узроковало и индивидуално решење проблема одбране коша. Поштовањем универзалног

дидактичког принципа развоја „од простијег ка сложенијем“ следећа фаза је била примена групне сарадње (2-3 играча) у нападу. На одговор одбране се није дуго чекало и рационално решење у групној одбрани је брзо пронађено. Колективни напад и колективна одбрана свих пет играча је логично решење до кога се релативно брзо стигло.

Слика 1. „Борба“ за лопту

Борба ова два супростављена система вечно ће трајати. Биполарни систем као замајак развоја завладао је кошарком, као и већином људског развоја и напретка. Рационално поступање и реакција на све организованији напад била је појава зонске одбране. Овај помак у развоју игре представља спонтани одговор на огромну количину кретања играча у нападу и закључак стратега да непредвидљивост нападачких акција треба бранити позиционо, односно чувањем и одбраном простора, а не играча. И то је дало сјајне резултате. Овај систем је дуго господарио и у периоду до Олимпијских игара у Берлину (1936) био је доминантан. У периоду до наредних Олимпијских игара, одржаних у Лондону (1948) амерички тренери су тражили решење променама у фази напада. У Хелсинкију (1952) совјети чврстом одбраном чине последњи трзај и пружају отпор америчком нападу. Наравно, решење је пронађено пре свега у индивидуалној техничкој припреми и тактичкој припреми тима. Контра напад, шут из даљине, синхронизација и линије кретања су обележја нове игре у нападу. Атрактивност и допадљивост су атрибути који маме и плене публику.

Лидерска и доминантна улога напада се протеже све до 1960 године, до Олимпијских игара у Риму, када се америчка селекција полако окреће ка одбрани, а ту своју тенденцију дефинитивно потврђује у Токију (1964). Остатак света прати нове тенденције, али то не иде тако брзо и успешно. Заостатак за америчким селекцијама се најбоље види на Олимпијским играма у Мексику (1968), када са сасвим просечном селекцијом Американци освајају злато победивши у финалу Југославију, нову силу на видику. Негде у овом периоду почиње и све чешће посећивање америчког континента и студијска путовања, која имају за циљ учење и напредак. Неки слепо преписују, а неко учи са разумевањем и то се види и у постигнутим резултатима, тако да мала земља Југославија предвођена својим визионарима, успева да „помрси рачуне“ великима.

Слика 2. Проф.Александар Николић и Борислав Станковић

Слика 3. Радомир Шапер и Небојша Поповић

Године 1972. у Минхену, совјети на „мали резултат“ у контраверзном финалу освајају злато и тиме прекидају доминацију Американца на Олимпијским играма и тиме потврђују да и остатак света почиње да игра одбрану. Период до 1992 када се професионалци први пут појављују на Олимпијским играма у Барселони протиче уједначености више школа кошарке (САД, СССР, Југославија, Италија, Шпанија) и обе фазе игре.

Професионалци НБА лиге доносе један нови екста квалитет и резултате преко сто поена, али не зато што се одрана више не игра, већ због новог јаза који остатак света треба да прескочи, а то је индивидуалне физичке способности. Индивидуални квалитет вратио је доминацију Американцима на Олимпијским играма, али је приметно да се остатак света полако приближава и управо организацијом игре компензује недостатак индивидуалног квалитета. Американци су искористили последње „тајно оружје“ (НБА професионалце) и нову резерву немају. Широка база селекције (шта рећи за Кину) коју имају велике нације и материјални ресурси којима располажу, свакако су огромна предност.

Слика 4. Тим снова – САД - 1992

Појавом глобалних миграција играча и све богатијих клубова у остатку света, врхунски квалитет и нове тенденције развоја кошарке нису резервисане само за Олимпијске игре и националне селекције. Врхунска кошарка се данас игра у две најјаче лиге: НБА и Еуролига. Пријатељске утакмице које се играју у припремним периодима ових лига показују да је разлика у квалитету све мања и селидбе играча преко океана у оба правца су све чешће. Наравно у предности је НБА лига у сваком

погледу, нарочито материјалном, али декаденција и „циркуске аспирације“ постају бремене са којим се квалитет све теже бори. Свежина, полет, енергија коју доноси Еуролига, троше играче и спонзоре, али квалитет дефинитивно расте. Где су границе? Време ће показати!

2. Дефиниције основних појмова

2.1. Такмичарска успешност у кошарци

Такмичарска успешност у кошарци је релативан и индивидуално одређен појам, али и веома једноставан : пехар за победника такмичења подиже само једна екипа. Са друге стране нису сви ни учествовали у такмичењу са шампионским амбицијама. Некима је пролазак у други степен(круг) такмичења сасвим задовољавајући резултат, за друге то је разочаравајући резултат.

Сатисфакција може бити изазвана различитим нивоима постигнућа.

Често се дешава да екипа са веома скромним амбицијама догура веома далеко па чак и да освоји титулу „шампиона“ али обрнута ситуација је много чешћа, да фаворити разочарају. Померања на лествици квалитета су могућа, ретка су драстична померања када је систем уређен и хијерарскијски стимулативан.

Овај рад је покушај да се покаже на који начин однос датих и примљених кошева утиче на такмичарску успешност и зашто је важно да ово сазнање уградимо у нашу стратегију којом желимо да остваримо наше циљеве.

2.2 Теоријске основе стратегије

„Уметност ратовања“ (Сун Тзу, 6 век п.н.е.)се сматра једном од најстаријих војних књига на свету. Такођер се сматра једним од најутицајнијих књига на војну теорију и пословне стратегије, како на Истоку тако и на Западу. Сун Тзу је био први мислилац који је схватио значење положаја у стратегији те да на положај утичу како објективне околности физичке околине тако и субјективно мишљење супарника у тој околини. Он је поучавао да стратегија није планирање у смислу прављења листе поступака , него да захтева брзе и одговарајуће одговоре на промене околности. Планирање делује у контролисаној околини, али у конкуритивној околини, планови се сударају, стварајући непредвиђене ситуације.

Појмови стратегија и тактика су уско повезани. Оба означавају исправно кориштење одређених средстава у времену и простору, при чему се (врло поједностављено речено) стратегија односи на циљ, а тактика на начин како остварити постављени циљ.

Данас се израз "стратегија" користи у више различитих врста људских делатности. Теоријски највише обрађени ови појмови се срећу у војним наукама и науци о управљању – менаџменту.

Војна стратегија се често смешта у тројство "вештина" или "наука" које чине вођење рата. Остале су: тактика, односно вођење појединачних битака, односно логистика или одржавање војски.

Велики утицај на исход сукоба могу имати неегзактне-тешко мерљиве вредности као што су етика, храброст, мотивисаност итд. Наполеон Бонапарта сматра да је код ратовања „морал према физичком као два према један“

Аналогија у кошарци:

Стратегија = Једногодишњи или вишегодишњи план-циљ

Операциони ниво, логистика = Формирање и функционисање тима

Тактика, рат = Утакмица

Битка = Појединачни напад или одбрана

2.3. Општа шема стратешког менаџмента

Стратешки менаџмент се, често, дефинише као процес који се односи на:

- (1) оснивање или обнављање организационе структуре и стварање услова развоја и
- (2) креирање менаџмента који ће осигурати дефинисање стратегије и услове за њену примену.

Општа шема стратешког менаџмента

1. Етапа

Анализе околине

2. Етапа

Постављања усмерења система

3. Етапа

Формулисања стратегије

4. Етапа

Имплементације стратегије

5. Етапа

Контроле и евалуације стратегије

Повратна спрега

Анализа околине

У анализи околине користе се разне методе. Основне поставке анализе (снаге, слабости, шансе и претње) треба да буду:

- почетни услови стања у околини, пре свега, садржани су у апострофираним снагама и слабостима,
- шансе и претње могу постати реални почетни услови у најскоријој будућности,
- шансе се увећавају елиминисањем слабости и предупређењем претњи,
- претње нарастају урушавањем снага и испуштањем потенцијалних и реалних шанси,

- ма колико логично изгледали, сви наведени аспекти анализе нису линеарни, односно међу њима постоје контрадикторности, па и међусобне искључивости. Стога, потребно је одредити њихову градацију, највеће утицаје и приоритете, што и јесте мудрост избора стратешких интереса и циљева.

Постављање усмерења система

Постављање усмерења система (организације) реализује се преко индикатора: визија, мисије, циљеви.

Визија је процена будућих догађаја, дугорочни жељени резултат који се може идентификовати и у којем се решавају проблеми који стоје на путу остварења. То је, такође, и слика идеалне будућности система. Визија је заправо идеализовани поглед где организација жели да буде и како жели да изгледа у будућности.

Мисије су основни разлог и сврха постојања система и заједно са визијом чине оквир сврхе постојања система.

Циљеви су крајње жељено стање планираних активности помоћу који систем исказује шта и када треба реализовати као и у којем обиму. Остваривањем циљева систем остварује своју стратегијску мисију.

Формулисање стратегије

Формулисање стратегије јесте процес развоја дугорочних планова за ефективно управљање приликама и претњама. Тај процес укључује развој одговарајућих стратегија и постављање смерница и политика за остварење изабране стратегије, а може се односити на систем као целину (корпорацијски), на његове делове (пословни) и на поједине функције (функционални).

Имплементација стратегије

Имплементација стратегија је процес помоћу којег се стратегије стављају у акцију кроз развој програма, буџета, процедура и правила. Успешна имплементација подразумева јасну идеју о разним питањима (неопходне промене, како овладати организацијском културом и друго), што може укључивати и промене унутар самог система које се, најчешће, спроводе на средњим и нижим нивоима система.

Контрола и евалуација стратегије

Контрола и евалуација стратегије јесте посебан тип организационе контроле. Усмерена је на мониторинг и евалуацију стратешког менаџмента ради осигурања његове функционалности и даљег напретка. Та контрола је присутна на свим нивоима система, са намером да се одреде слабости у претходним фазама да би се избегле у новом циклусу.

3. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ЗАДАЦИ РАДА

3.1. Предмет рада

Предмет рада су датии кошеви, примљени кошеви и такмичарска успешност.

3.2. Циљ рада

Циљ рада је да се укаже како однос броја датих и примљених кошева може утицати на такмичарску успешност у кошарци код врхунских екипа. Ово сазнање може бити од помоћи колегама тренерима у избору стратегије и тактике.

3.3. Задаци рада

Задаци рада су:

- Проучавање литературе
- Прикупљање и селекција података
- Анализа података

4. МЕТОД РАДА

4.1. Узорак истраживања

Аутор овога рада да би што реалније, а у оквиру својих могућности и способности, сагледао предмет рада, је се определио за област испитивања Еуролиге односно њену фазу такмичења Топ 16 . У овој фази квалитет је уједначенији него у првој елиминационој фази такмичења, па су и стога резултати везани за наш предмет рада валиднији и боље се рефлектују на коначне резултате у такмичењу.

Такмичење се одвија у четири групе по 4 тима, двокружно све у свему 48 утакмица по сезони. Од 2013. Игра се по систему две групе по 8 тимова , двокружно, 112 утакмица. Укупно 752 утакмице у директном истраживању и индиректно, праћењем исхода такмичења (Топ 8 и Ф4) , још приближно 250 што чини око 1000 утакмица укупно. Управо ове утакмице чине узорак истраживања.

4.2. Узорак варијабли

Подаци коришћени у анализи, односно узорак варијабли су:

- Пласман на крају групног такмичења
- Број победа
- Број пораза
- Број постигнутих кошева
- Број примљених кошева
- Кош разлика
- Пласман на крају такмичења

- Број одиграних сезона у фази Топ 16 фази

4.3. Прикупљање и обрада података

Подаци коришћени у овом раду су обрађени нумеричком и дескриптивном анализом и приказани су у номиналним вредностима.

Званични сајт Еуролиге - www.euroleague.net је послужио као извор података и информација за овај рад, прецизније табеле из фазе Топ 16 и табела тимске статистике.

5. РЕЗУЛТАТИ И ДИСКУСИЈА

Анализа података одговара фази идентификације и интерпретације сакупљених података. Више података може да се комбинује у показатеље који указују на стање неке појаве са циљем испитивања узрока који су до тог стања довели. (Википедија).

Анализу ситуације у којој се организација (систем) налази тренутно, можемо усмерити на два генерална правца: Анализу околине(шансе и опасности)и Анализу потенцијала(снаге и слабости).

Тема овога рада се пре свега односи на анализу околине мада интерсубјективним приступом и тренутни потенцијали много утичу на одабир стратегије. Динамичност састава спортског колектива даје велике могућности у променама потенцијала, што немора да буде увек и предност. Континуитет стручног рада и тима један су од предуслова(предности) у стварању успешног система , сматрају многи теоретичари спорта.

Анализа околине је јако комплексна област али можемо је грубо поделити у три правца:

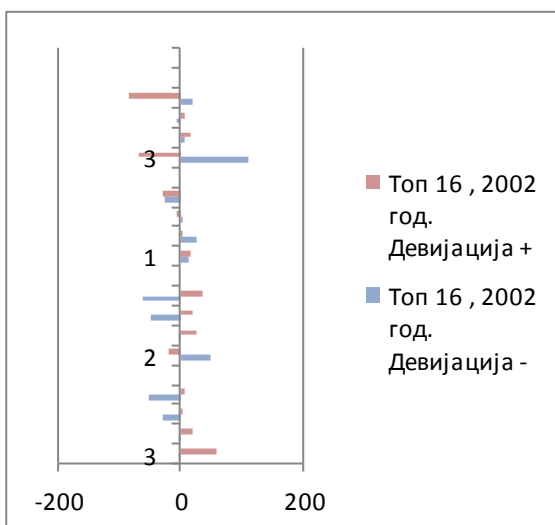
- Анализа општег окружења (политичко, економско, социолошко, правно...)
- Анализа конкурентског окружења
- Анализа интерног окружења(ресурси, компетентности...)

Овај рад је део анализе конкурентског окружења и има за циљ да допринесе бољем сагледавању потенцијала и утицаја тренерске филозофије и опредељења да се такмичарска успешност гради на бедемима дефанзивног, офанзивног или уранотеженог приступа игри.

Топ 16 , 2002 год.		Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девиијација -	Девиијација +
Пласман 3	Група 1							
	Benetton Basket	4	2	538	481	57	-1	58
	FC Barcelona	4	2	499	483	16	-3	19
	Skipper Bologna	2	4	482	509	-27	-29	2
	Scavolini Pesaro	2	4	487	533	-46	-53	7
Пласман 2	Група 2							
	Kinder Bologna	4	2	460	432	28	48	-20
	Efes Pilsen	3	3	506	481	25	-1	26
	Real Madrid	3	3	500	528	-28	-48	20
	Ural Great	2	4	516	541	-25	-61	36
Пласман 1	Група 3							
	Panathinaikos	5	1	496	467	29	13	16
	Olympiacos	4	2	480	452	28	28	0
	AEK Athens	2	4	474	475	-1	5	-6
	Union Olimpija	1	5	450	506	-56	-26	-30
Пласман 3	Група 4							
	Maccabi Elite	4	2	410	370	40	110	-70
	Tau Ceramica	4	2	496	472	24	8	16
	CSKA Moscow	3	3	486	485	1	-5	6
	Ulker	1	5	395	460	-65	20	-85
Просечно поена				480	480			
Стандардна дев.				37	42			

Табела 1. Топ 16 фазе за сезону 2001-2002

Прва сезона коју анализирамо играла се по систему у коме није било утакмице за 3. место, тако да две екипе деле ову позицију. Из пласмана по групама можемо приметити да екипе са мање примљених кошера остварују бољи пласман док већи број датих кошера не гарантује успешност.

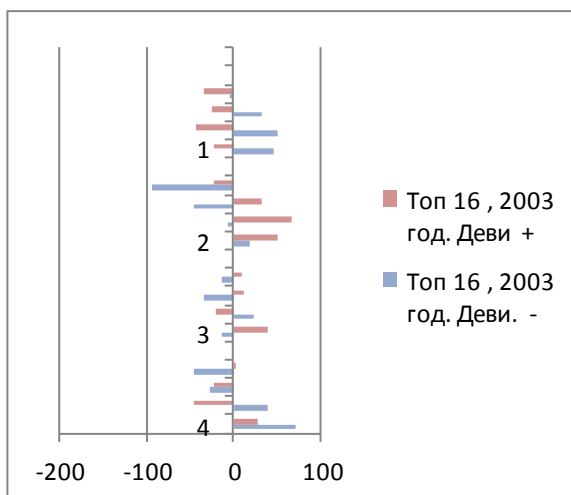
Графикон 1

Шампионат је освојила екипа Панатинаикоса која је једина била позитивна у обе девијације (примљених и датих кошера). Сјајна одбрана Макабија(110) назалост очајна у нападу(-70). Бенетон тренера Месине лош у нападу и у финалу и поред +14 у финалу тим Жељка Обрадовића за нијансу бољи.

Топ 16 , 2003 год.		Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девијација -	Девијација +
Пласман 4	Група 1							
	CSKA Moscow	5	1	499	399	100	72	28
	Efes Pilsen	4	2	425	431	-6	40	-46
	Cibona VIP	2	4	447	499	-52	-28	-24
	Unicaja	1	5	474	516	-42	-45	3
Пласман 3	Група 2	Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Деви. -	Деви +
	Montepaschi Siena	4	2	510	484	26	-13	39
	Skipper Bologna	3	3	450	448	2	23	-21
	Panathinaikos	3	3	482	506	-24	-35	11
	Ulker	2	4	480	484	-4	-13	9
Пласман 2	Група 3	Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Деви. -	Деви +
	Benetton Basket	6	0	522	452	70	19	51
	Maccabi Elite	4	2	537	477	60	-6	66
	Tau Ceramica	2	4	502	516	-14	-45	31
	Virtus Bologna	0	6	448	564	-116	-93	-23
Пласман 1	Група 4	Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Деви. -	Деви +
	FC Barcelona	5	1	448	424	24	47	-23
	Olympiacos	3	3	427	419	8	52	-44
	Union Olimpija	3	3	445	438	7	33	-26
	Asvel Basket	1	5	436	475	-39	-4	-35
Просечно поена				471	471			
Стандардна дев.				35	44			

Табела 2. Топ 16 фазе за сезону 2002-2003

Ретко се среће ситуација као у групи 4 да све екипе играју добру одбрану и да су све негативне у девијацији плус. И у овој табели углавном преовладава чињеница да добре екипе у одбрани освајају боље позиције на табели.

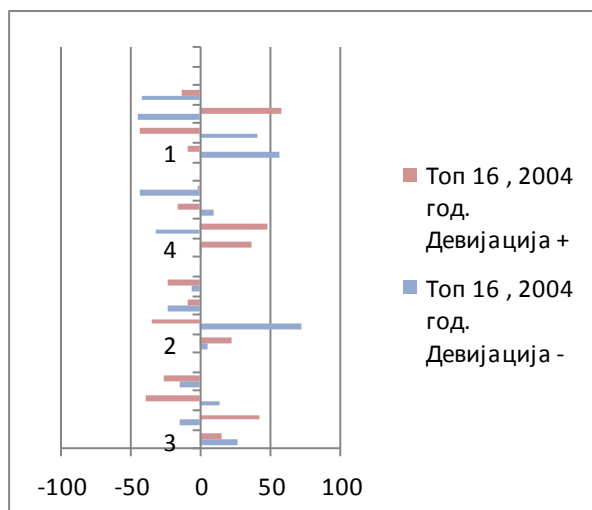
Графикон 2.

Шампионат је освојила екипа Барселоне коју су предводили С.Пешић, проф.Каралејић и Д.Бодирога. Финалиста је опет био Е. Месина овога пута бољи у нападу али недовољно за тријунф. Д. Ивковић са екипом ЦСКА одлична одбрана али видимо да то није гарант резултата када се игра на једну утакмицу.

Топ 16, 2004 год.		Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девијација -	Девијација +
Пласман 3	Група 1							
	CSKA Moscow	5	1	477	436	41	26	15
	Tau Ceramica	4	2	504	477	27	-15	42
	Cibona VIP	2	4	422	449	-27	13	-40
	Olympiacos	1	5	436	477	-41	-15	-26
2	Група 2							
	Skipper Bologna	5	1	484	457	27	5	22
	Efes Pilsen	4	2	427	390	37	72	-35
	Pau-Orthez	2	4	452	486	-34	-24	-10
	Union Olimpija	1	5	438	468	-30	-6	-24
4	Група 3							
	Montepaschi Siena	4	2	498	461	37	1	36
	Benetton Basket	4	2	510	494	16	-32	48
	FC Barcelona	2	4	445	452	-7	10	-17
	Panathinaikos	2	4	460	506	-46	-44	-2
1	Група 4							
	Maccabi Elite	4	2	452	406	46	56	-10
	Pamesa Valencia	4	2	418	421	-3	41	-44
	Zalgiris	3	3	520	507	13	-45	58
	Ulker	1	5	449	505	-56	-43	-13
	Просечно поена			462	462			
	Стандардна дев.			33	35			

Табела 3. Топ 16 фазе за сезону 2003-2004

Гаранција да ће се остварити добар резултат ако се игра добра одбрана не постоји, нарочито ако се још и подбаци у нападу(Ефес Пилсен). Предуслов за добар резултат свакако јесте и то се види на примеру Макабија (П. Гершон).

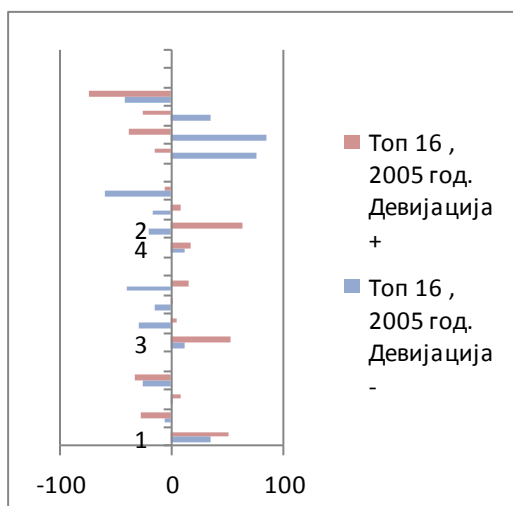
Д. Ивковић са вероватно још јачим тимом и са уједначином игром у обе фазе али у полуфиналу надигран у свим статистичким параметрима од Макабија. Новинари би рекли „хемија“.

Графикон 3.

Топ 16 , 2005 год.								
Пласман	Група 1	Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девијација -	Девијација +
1	Мaccabi Elite	6	0	513	427	86	35	51
	Ulker	3	3	434	469	-35	-7	-28
	Montepaschi Siena	2	4	470	462	8	0	8
	Cibona VIP	1	5	430	489	-59	-27	-32
	Група 2	Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девијација -	Девијација +
3	CSKA Moscow	5	1	515	450	65	12	53
	Scavolini Pesaro	3	3	467	492	-25	-30	5
	FC Barcelona	2	4	463	478	-15	-16	1
	Real Madrid	2	4	477	502	-25	-40	15
	Група 3	Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девијација -	Девијација +
4	Panathinaikos	4	2	480	450	30	12	18
	Tau Ceramica	4	2	526	483	43	-21	64
2	Climamio Bologna	4	2	471	479	-8	-17	9
	Zalgiris	0	6	457	522	-65	-60	-5
	Група 4	Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девијација -	Девијација +
	Benetton Basket	4	2	447	385	62	77	-15
	Efes Pilsen	4	2	424	377	47	85	-38
	AEK Athens	4	2	436	427	9	35	-26
	Prokom Trefl Sopot	0	6	387	505	-118	-43	-75
	Просечно поена			462	462			
	Стандардна дев.			37	41			

Табела 4. Топ 16 фазе за сезону 2004-2005

Други пут за редом П.Гершон са Макабијем осваја титулу. Овога пута одлични у обе фазе игре. ЦСКА поново на корак али неиде нашем Д.Ивковићу. Тау Керамика са Д.Ивановићем одличана у нападу али одбрана очито није на висини задатка.

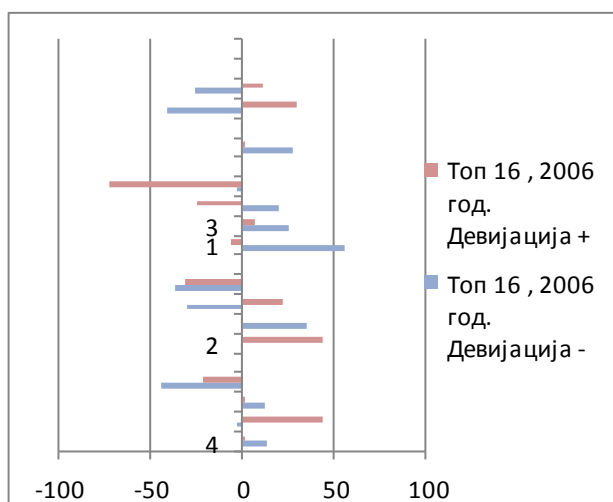
Ефес Пилсен занимљивљ појава. Тренер Махмути Октај већ другу годину за редом поставља чврсту и добру одбрану али напад никако да испрати и нажалост други у групи максималан домет.

Графикон 4

		Топ 16 , 2006 год.						
Пласман	Група 1	Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девијација -	Девијација +
4	Winterthur FC Barcelona	5	1	448	434	14	13	1
	Olympiacos	4	2	490	450	40	-3	43
	Unicaja	3	3	447	435	12	12	0
	Zalgiris	0	6	425	491	-66	-44	-22
	Група 2	Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девијација -	Девијација +
2	Maccabi Elite	5	1	491	448	43	-1	44
	Real Madrid	4	2	446	412	34	35	-1
	Climamio Bologna	2	4	469	477	-8	-30	22
	Ulker	1	5	415	484	-69	-37	-32
	Група 3	Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девијација -	Девијација +
1	CSKA Moscow	5	1	441	391	50	56	-6
3	Tau Ceramica	4	2	453	422	31	25	6
	Lietuvos Rytas	3	3	422	427	-5	20	-25
	GHP Bamberg	0	6	374	450	-76	-3	-73
	Група 4	Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девијација -	Девијација +
	Panathinaikos	3	3	447	419	28	28	0
	Efes Pilsen	3	3	446	447	-1	0	-1
	Benetton Basket	3	3	476	488	-12	-41	29
	Cibona VIP	3	3	458	473	-15	-26	11
	Просечно поена			447	447			
	Стандардна дев.			29	30			

Табела 5. Топ 16 фазе за сезону 2005-2006

Коначно ЦСКА после 35 година стиже до титуле али са новим тренером Е.Месином који наставља традицију чврсте игре. У финалу Макаби прави 20 грешака што их вероватно и кошта титуле. Добри параметри игре у одбрани свакако на страни руског шампиона.

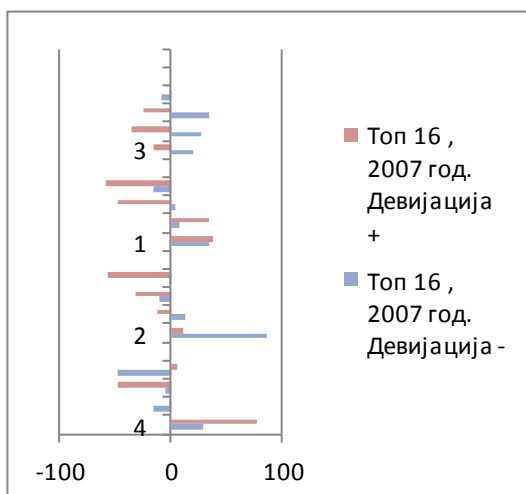
Макаби дефинитивно попушта у одбрани и редак пример да победник групе има негативну девијацију примљених кошева.

Графикон 5.

		Топ 16 , 2007 год.						
Пласман	Група 1	Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девијација -	Девијација +
4	Tau Ceramica	6	0	541	433	108	30	78
	Maccabi Elite	4	2	463	478	-15	-15	0
	Lottomatica Roma	1	5	416	468	-52	-5	-47
	Pau-Orthez	1	5	470	511	-41	-48	7
	Група 2	Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девијација -	Девијација +
2	CSKA Moscow	6	0	475	376	99	87	12
	Olympiacos	3	3	451	450	1	13	-12
	Partizan	2	4	432	474	-42	-11	-31
	DKV Joventut	1	5	407	465	-58	-2	-56
	Група 3	Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девијација -	Девијација +
1	Panathinaikos	5	1	501	428	73	35	38
	Winterthur FC Barcelona	4	2	498	455	43	8	35
	Efes Pilsen	2	4	416	458	-42	5	-47
	Prokom Trefl Sopot	1	5	404	478	-74	-15	-59
	Група 4	Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девијација -	Девијација +
3	Unicaja	4	2	448	442	6	21	-15
	Dynamo Moscow	4	2	428	435	-7	28	-35
	Benetton Basket	3	3	439	428	11	35	-24
	Aris TT Bank	1	5	451	461	-10	-9	-2
	Просечно поена			453	453			
	Стандардна дев.			38	30			

Табела Топ 16 фазе за сезону 2006-2007

Сви победници група одлични у одбрани и финални турнир одигран у истом стилу осим финалне утакмице коју тесно добија домаћин Панатинаикос 93-91. Стари познаници Ж. Обрадовић и Е. Месина очито свесни важности трофеја спремни и на одступања од својих принципа. Италијан је вероватно закључио да се то не исплати.

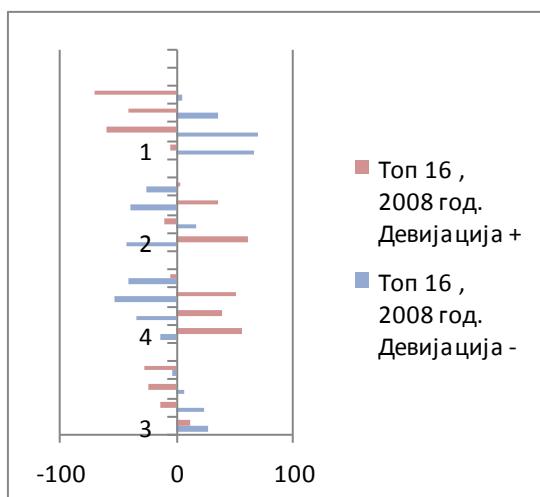
Тау Керамика нашег стрчњака Б.Маљковића одлична у групи и Топ 8 фази, али на једну утакмицу и поред добре одбране лош резултат.

Графикон 6.

Топ 16 , 2008 год.		Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девијација -	Девијација +
Пласман 3	Група 1							
	Montepaschi Siena	4	2	465	427	38	27	11
	Partizan Igokea	4	2	440	430	10	24	-14
	Panathinaikos	3	3	430	446	-16	8	-24
	Efes Pilsen	1	5	426	458	-32	-4	-28
Пласман 4	Група 2							
	Tau Ceramica	5	1	510	467	43	-13	56
	Fenerbahce Ulker	3	3	493	488	5	-34	39
	Lietuvos Rytas	2	4	506	507	-1	-53	52
	Aris TT Bank	2	4	448	495	-47	-41	-6
Пласман 2	Група 3							
	Maccabi Elite	4	2	516	496	20	-42	62
	Olympiacos	4	2	443	436	7	18	-11
	Real Madrid	3	3	489	493	-4	-39	35
	Zalgiris	1	5	457	480	-23	-26	3
Пласман 1	Група 4							
	CSKA Moscow	4	2	448	386	62	68	-6
	AXA FC Barcelona	3	3	393	383	10	71	-61
	Unicaja	3	3	412	418	-6	36	-42
	Lottomatica Roma	2	4	383	449	-66	5	-71
	Просечно поена			454	454			
	Стандардна дев.			41	39			

Табела 7. Топ 16 фазе за сезону 2007-2008

ЦСКА одличан у дефанзиви а у финалу сјајан и у нападу. Макаби који је и у групи имао велику негативну девијацију примљених кошева у финалу наставља са таквом игром и прима 91 поен од до тада нападачки скромног ЦСКА (-6 девијација+). Партизан мало лошији у нападу, и мало је недостајало за Ф4.

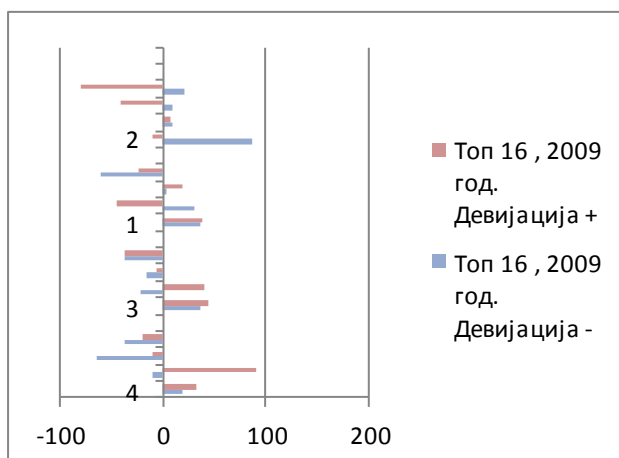
Графикон 7.

Нови тренери Н.Спахија и З.Шериф старим учесницима Ф4 (Тау Керамика и Макаби)донели су и нов приступ игри али не и трофеје.

		Топ 16 , 2009 год.						
Пласман	Група 1	Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девиијација -	Девиијација +
4	Olympiacos	5	1	496	446	50	18	32
	Tau Ceramica	4	2	556	474	82	-10	92
	AJ Milano	2	4	455	529	-74	-65	-9
	Asseco Prokom	1	5	444	502	-58	-38	-20
	Група 2	Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девиијација -	Девиијација +
3	Regal FC Barcelona	5	1	508	429	79	35	44
	Real Madrid	5	1	505	487	18	-23	41
	Maccabi Electra	2	4	459	481	-22	-17	-5
	Alba Berlin	0	6	427	502	-75	-38	-37
	Група 3	Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девиијација -	Девиијација +
1	Panathinaikos	5	1	503	428	75	36	39
	Partizan	4	2	420	434	-14	30	-44
	Unicaja	2	4	484	461	23	3	20
	Lottomatica Roma	1	5	441	525	-84	-61	-23
	Група 4	Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девиијација -	Девиијација +
2	CSKA Moscow	5	1	454	377	77	87	-10
	Montepaschi Siena	4	2	472	456	16	8	8
	Cibona	2	4	423	456	-33	8	-41
	Fenerbahce Ulker	1	5	384	444	-60	20	-80
	Просечно поена			464	464			
	Стандардна дев.			43	40			

Табела 8. Топ 16 фазе за сезону 2008-2009

Једина негативна девијација постигнутих кошев код првопласираних тимова у групама је код екипе ЦСКА и то вероватно и указује да ће негде бити проблема. Финале припада Ж. Обрадовићу а Е. Месина и поред одличне одбране и малог резултата 73-71 али слабијег процента шута, губи финале. Једна од оних утакмица кад вам играчи имају бољи индекс(72- 62) а изгубе утакмицу. Партизан слично као предходне сезоне- лоше у нападу али опет у Топ 8. Барселона поправила напад и уједначеном девијацијом до Ф-4.

Добар пример опет Тау Керамика која је сјајна у нападу(+92), али слаба у одбрани(-10) и наравно да је резултат изостао.

Графикон 8.

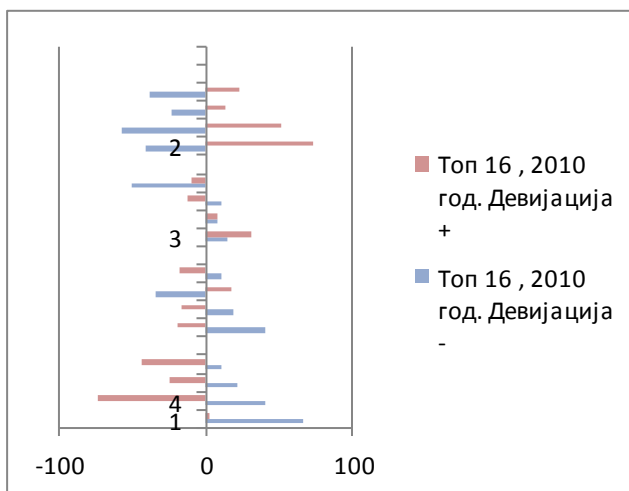
Топ 16 , 2010 год.		Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девијација -	Девијација +	
Пласман	Група 1								
	1	Regal FC Barcelona	5	1	465	396	69	67	2
	4	Partizan	3	3	389	422	-33	41	-74
		Panathinaikos	2	4	439	442	-3	21	-24
	Maroussi BC	2	4	419	452	-33	11	-44	
	Група 2	Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девијација -	Девијација +	
	Maccabi Electra	4	2	444	423	21	40	-19	
	Real Madrid	3	3	447	444	3	19	-16	
	Montepaschi Siena	3	3	481	497	-16	-34	18	
	Efes Pilsen	2	4	445	453	-8	10	-18	
	Група 3	Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девијација -	Девијација +	
3	CSKA Moscow	5	1	494	448	46	15	31	
	Asseco Prokom	3	3	471	455	16	8	8	
	Unicaja	2	4	450	452	-2	11	-13	
	Zalgiris	2	4	454	514	-60	-51	-9	
	Група 4	Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девијација -	Девијација +	
2	Olympiacos	5	1	536	504	32	-41	73	
	Caja Laboral	3	3	515	521	-6	-58	52	
	BC Khimki	3	3	476	487	-11	-24	13	
	Cibona	1	5	486	501	-15	-38	23	
	Просечно поена			463	463	0			
	Стандардна дев.			36	37				

Табела 9. Топ 16 фазе за сезону 2009-2010

Осим у 4. групи све екипе се ослањају на одбрану и победници група по критеријуму девијација очекивано. Повратник на клупу Макабија П.Гершон враћа клуб на старе стазе јаке одбране али у овој сезони недовољно за Партизан и Д.Вујошевића који има сличне погледе на игру. На финалном турниру

Олимпијакос коначно пролази у финале. Партизан очекивано добар у одбрани али недовољно добар у нападу(статистички). Мада иронично лоша одбрана последњег напада удаљила их је од финала.

Барселона константна и у финалу без проблема до трофеја долази тим Х.Пасквала.

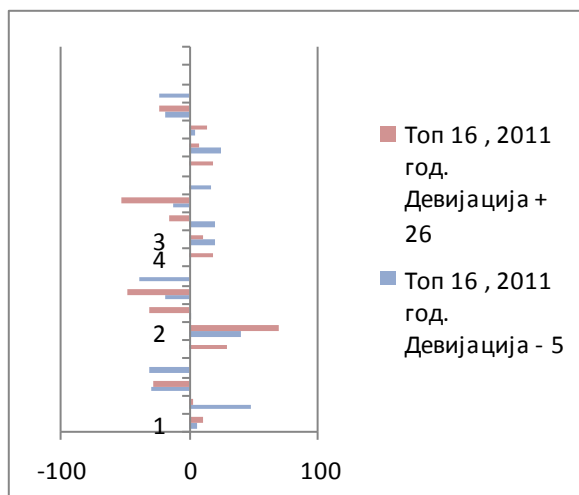

Графикон 9.

Топ 16 , 2011 год.		Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девијација -	Девијација +
Пласман	Група 1							
	1 Caja Laboral	4	2	468	437	31	5	26
	Panathinaikos	4	2	452	395	57	47	10
	Lietuvos Rytas	3	3	445	473	-28	-31	3
	Unicaja	1	5	414	474	-60	-32	-28
	Група 2	Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девијација -	Девијација +
2 Regal Barcelona	6	0	471	402	69	40	29	
Maccabi Electra	3	3	511	442	69	0	69	
Lottomatica Roma	2	4	411	462	-51	-20	-31	
Union Olimpija	1	5	394	481	-87	-39	-48	
	Група 3	Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девијација -	Девијација +
4 Real Madrid	5	1	460	423	37	19	18	
3 Montepaschi Siena	4	2	452	423	29	19	10	
Efes Pilsen	2	4	426	455	-29	-13	-16	
Partizan mt:s	1	5	389	426	-37	16	-53	
	Група 4	Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девијација -	Девијација +
Olympiacos	5	1	461	418	43	24	19	
Power E. Valencia	3	3	449	438	11	4	7	
Fenerbahce Ulker	3	3	456	462	-6	-20	14	
Zalgiris	1	5	418	466	-48	-24	-24	
	Просечно поена			442	442			
	Стандардна дев.			32	26			

Табела 10. Топ 16 фазе за сезону 2010-2011

Веома логична сезона једино Макаби (Д.Блат) који од водећих тмова има најслабију девијацију примљених кошева а стигао је до финала . Каха Лаборал,Барселона, Реал Мадрид, Монтепаски Сиена стандардно и уједначено у

обе фазе игре. Партизан са новим тренером али по старом солидан, али много бољи у одбрани него у нападу.

Финале поново припада Панатинаикосу и Ж.Обрадовићу који сјајну офанзиву Макабија спуштају на веома мале проценте шута нарочито за 2 поена .

Графикон 10.

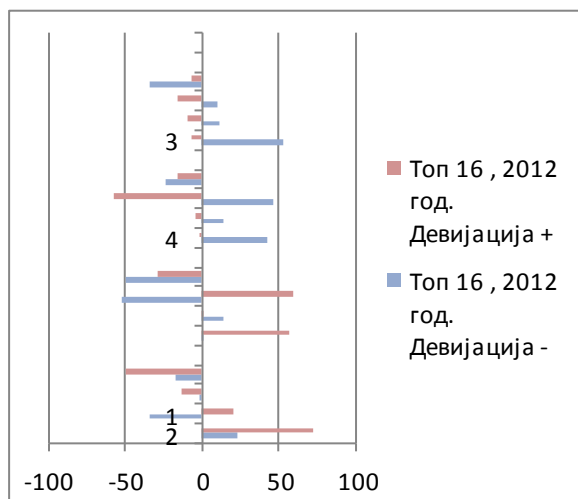
Топ 16 , 2012 год.		Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девијација -	Девијација +	
Пласман	Група 1								
	2	CSKA Moscow	5	1	509	413	96	23	73
	1	Olympiacos	3	3	457	471	-14	-35	21
		Galatasaray Medical Park	3	3	423	438	-15	-2	-13
	Anadolu Efes	1	5	387	454	-67	-18	-49	
	Група 2	Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девијација -	Девијација +	
	Montepaschi Siena	4	2	493	435	58	1	57	
	Gescrap BB	4	2	437	423	14	13	1	
	Real Madrid	4	2	496	489	7	-53	60	
	Unicaja	0	6	407	486	-79	-50	-29	
	Група 3	Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девијација -	Девијација +	
4	Panathinaikos	4	2	436	394	42	42	0	
	Unics	3	3	432	423	9	13	-4	
	EA7 Emporio Armani	3	3	379	390	-11	46	-57	
	Fenerbahce Ulker	2	4	420	460	-40	-24	-16	
	Група 4	Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девијација -	Девијација +	
3	FC Barcelona Regal	6	0	430	384	46	52	-6	
	Maccabi Electra	3	3	427	425	2	11	-9	
	Bennet Cantu	3	3	420	426	-6	10	-16	
	Zalgiris Kaunas	0	6	429	471	-42	-35	-7	
	Просечно поена			436	436				
	Стандардна дев.			36	33				

Табела 11. Топ 16 фазе за сезону 2011-2012

Олимпијакос прва велика нелогичност у досадашњој анализи. Други у групи са офанзивним аспирацијама стижу до Ф4 преко Сиене која полако тоне. Панатинаикос и Барселона слаби у офанзиви и то оставља трага у пласману. Веома искусна екипа Билба испред Реала захваљујући добрим опредељењима и способностима да их спроведу. ЦСКА заслужује посебно истраживање: у групи без пораза 10 -0, Топ 16 један пораз и обе победе над Олимпијакосом (+8 и +32), топ 8

један пораз од Билбоа и финале у $\frac{3}{4}$ +24.

Ј.Клазлаускас тренер руске екипе вероватно анализе овога типа више не уважава. Срећа, знање или ко зна шта, били су на страни нашег стратега Д. Ивковића. Можда баш оно што није имао док је био тренер итог тог ЦСКА.

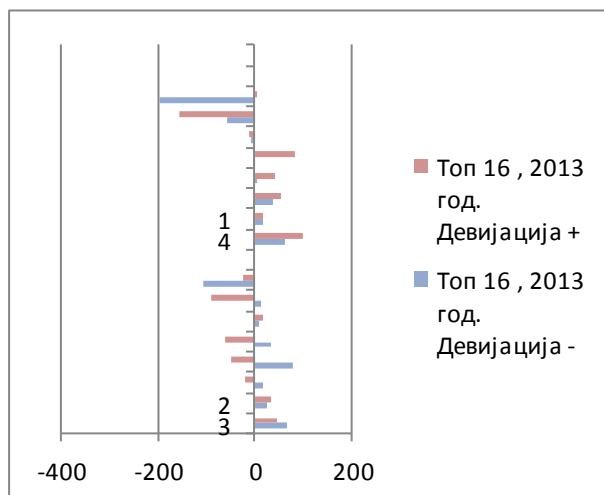

Графикон 11.

Топ 16 , 2013 год.		Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девијација -	Девијација +	
Пласман	Група 1								
	3	CSKA Moscow	11	3	1095	981	114	68	46
	2	Real Madrid	10	4	1085	1021	64	28	36
		Anadolu Efes	9	5	1028	1031	-3	18	-21
		Panathinaikos Athens	9	5	1001	968	33	81	-48
		Unicaja Malaga	7	7	988	1015	-27	34	-61
		Zalgiris Kaunas	6	8	1065	1040	25	9	16
		Alba Berlin	4	10	959	1036	-77	13	-90
		Brose Baskets Bamberg	0	14	1026	1155	-129	-106	-23
	Група 2	Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девијација -	Девијација +	
4	FC Barcelona Regal	13	1	1151	986	165	63	102	
1	Olympiacos Piraeus	9	5	1068	1033	35	16	19	
	Maccabi Electra Tel Aviv	8	6	1105	1012	93	37	56	
	Laboral Kutxa Vitoria	8	6	1093	1045	48	4	44	
	BC Khimki Moscow Region	7	7	1133	1051	82	-2	84	
	Montepaschi Siena	7	7	1036	1057	-21	-8	-13	
	Besiktas JK Istanbul	2	12	893	1104	-211	-55	-156	
	Fenerbahce Ulker Istanbul	2	12	1055	1246	-191	-197	6	
	Просечно поена			1049	1049				
	Стандардна дев.			66	69				

Табела 12. Топ 16 фазе за сезону 2012-2013

По новом систему такмичења имамо 2 групе по 8 тимова. Бројеви мало другачији али суштина иста. У првој групи одбрана доминира а у другој напад мада три првопласиране екипе играју и сјајну одбрану. Шампион поново Олимпијакос са новим тренером (Г. Барцокас) са којим игра добија на стабилности и убедљивости.

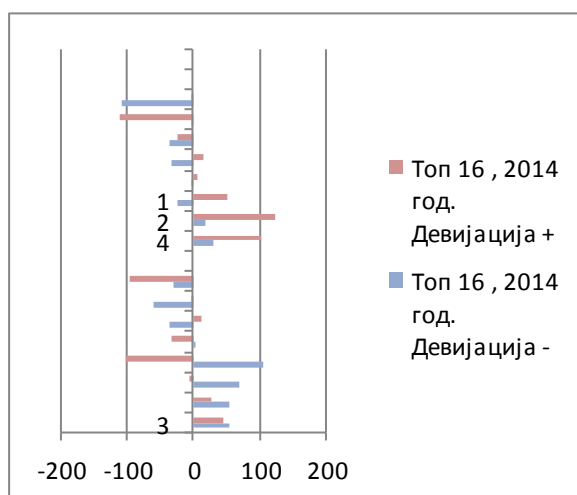
Остали учесници Ф4: ЦСКА, Реал, Барселона па чак и Макаби имали су убедљивији скор током сезоне али финални турнир свакако припада Олимпијакосу другу годину заредом.

Графикон 12.

		Топ 16 , 2014 год.						
Пласман	Група 1	Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девијација -	Девијација +
3	FC Barcelona	12	2	1109	1009	100	56	44
	EA7 Emporio Armani Milan	10	4	1093	1011	82	54	28
	Olympiacos Piraeus	8	6	1058	996	62	69	-7
	Panathinaikos Athens	7	7	961	958	3	107	-104
	Unicaja Malaga	6	8	1032	1063	-31	2	-33
	Fenerbahce Ulker Istanbul	6	8	1078	1101	-23	-36	13
	Laboral Kutxa Vitoria	5	9	1061	1125	-64	-60	-4
	Anadolu Efes Istanbul	2	12	967	1096	-129	-31	-98
	Група 2	Победа	Пораз	Поени +	Поени -	+/-	Девијација -	Девијација +
4	CSKA Moscow	12	2	1167	1035	132	30	102
	Real Madrid	11	3	1190	1047	143	18	125
1	Maccabi Electra Tel Aviv	8	6	1115	1090	25	-25	50
	Galatasaray Liv Hospital Istanbul	7	7	1072	1065	7	0	7
	Lokomotiv Kuban Krasnodar	7	7	1081	1098	-17	-33	16
	FC Bayern Munich	5	9	1040	1102	-62	-37	-25
	Partizan NIS Belgrade	4	10	953	1069	-116	-4	-112
	Zalgiris Kaunas	2	12	1062	1174	-112	-109	-3
		Просечно поена			1065	1065		
	Стандардна дев.			67	54			

Табела 13. Топ 16 фазе за сезону 2013-2014

По други пут у анализираних 13 сезона лигу осваја екипа која је имала негативну девијацију примљених кошева фази Топ 16. Главни „кривци“ за ову појаву су Реал Мадрид и поново ЦСКА који су имали сјајне сезоне али недовољно концентracије за завршни корак. И овога пута руски првак је имао огромну предност(+ 15) у завшници утакмице коју није задржао.

У финалу Реал са релативно слабијом игром у одрани и превише самоуверено у фази напада, губи у продужетку. Д.Блат очигледно добро процењује шансе своје екипе а елиминише претње противника.

Графикон 13.

Година 2014. је јако занимљива и победа Макабија. Нови систем такмичења са повећаним бројем утакмица у фази Топ 16 је донео боље издвајање на табели по вредности девијације постогнутих и примљених кошева. Све је то прилично логично осим победника такмичења- Макабија. Барселона, Армани Милано, ЦСКА и Реал су имали одличне сезоне иза себе. Израелци су прво изненадили Армани Милано (-10, 90“ до краја) који је неискусно изгубио прву утакмицу код куће и тотално потонуо у Топ 8 фази. У полуфиналу Ф4 минус од 15 поена против ЦСКА надокнађују у последњој четвртини. Реал Мадрид у финалу своде на 73 постигнута поена иако им је просек 85 и фуриозно освајају титулу. Чини се да је Реал Мадрид био превише окренут ка офанзиви (девијација+ 125)и 34 покушаја за 3 поена у финалу.

Занимљива је и екстремна девијација Панатинаикоса (+107 и -104). Али када се зна да је тренер атињана А. Педулакис више година био помоћник Ж.Обрадовића задужен за фазу одбране јасно је да фази напада није посвећивао довољно пажње. Мада приметно је и да његови квалитети у формирању одбрамбене стратегије помало недостају његовом дугогодишњем „шефу“, Фенербахче Улкер(-36,13).

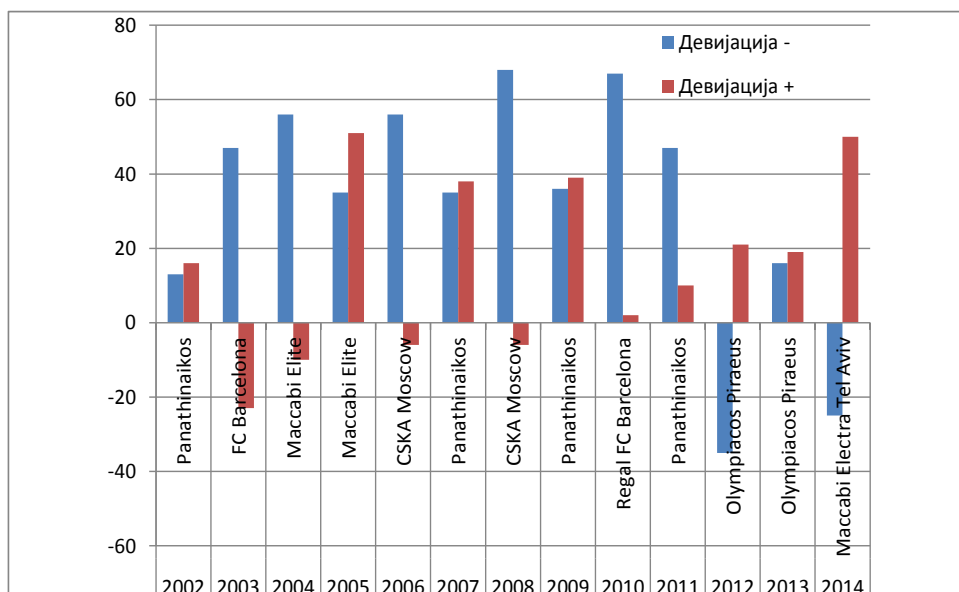
Досадашња анализа односила се на појединачне сезоне (по ширини) али занимљиви резултати могу се добити ако „завиримо“ у Еуролигу и по дубини. На тај начин добија се целовитија слика о успешности у кошарци а циљане варијабле и даље су девијације датих и примљених кошева.

У табели 14. су представљени сви шампиони у протеклих 13 година:

Сезона	Тим	Девиијација -	Девиијација +
2002	Panathinaikos	13	16
2003	FC Barcelona	47	-23
2004	Maccabi Elite	56	-10
2005	Maccabi Elite	35	51
2006	CSKA Moscow	56	-6
2007	Panathinaikos	35	38
2008	CSKA Moscow	68	-6
2009	Panathinaikos	36	39
2010	Regal FC Barcelona	67	2
2011	Panathinaikos	47	10
2012	Olympiacos Piraeus	-35	21
2013	Olympiacos Piraeus	16	19
2014	Maccabi Electra Tel Aviv	-25	50

Табела 14. Вредност девијације код шампиона

Године 2012. и 2014. победиле су екипе са негативно девијацијом примљених кошева. Ова два преседана могу се додатно анализирати и наћи логична објашњења али вероватно постоје ситуације када нешто изгледало логично а то је било последица стицаја околности. Зато је можда најбоље да те ситуације приписати несавршености игре или можда баш савршености јер ни најбољи математички апарат не може да предвиди 100% исходе спортских такмичења. С обзиром на учесталост у последње време можда су то нове тенденције.

Графикон 14. Девијације постигнутих и примљених кошева победника лиге

Ако се погледа девијација постигнутих кошева, може се приметити да постоје четири ситуације када освајачи трофеја имају негативну девијацију постигнутих кошева. То су Барселона 2003год., Макаби 2004год., ЦСКА 2006 и 2008 год. Колико је тешко освајати трофеје и колико добро треба играти одбрану да би се анулирао дефицит у постигнутим поенима може се само наслутити.

Однос девијација постигнутих и примљених кошева код свих шампиона Еуролиге је предмет овог рада и једностраним погледом на табеле видимо да су у само два шампионата победиле изразито нападачки орјентисане екипе (Олимпиакос 2012., Макаби 2014.).

Све остале шампионате су освојиле екипе које играју доминантно бољу одбрану или барем уједначено обе фазе игре (Панатинаикос).

У анализираних тринаест сезона свега пет екипа освајало је шампионат и то не значи да остале екипе нису оствариле задовољавајући успех.

Да би се пронашла нит која повезује више сезона и континуитет стратешких

опредељења морамо сагледати успешност екипе у дужем периоду тј. истраживаном периоду. Пошто такве врсте табела непостоје морају се увести одређене критеријуми за формирање табеле тј. рангирање успешности.

Бодови за пласман у :

- Еуролигу 1 бод
- Топ 16 2 бода(3)
- Топ 8 2 бода(5)
- Ф 4 2 бода(7)
- Финале 2 бода(9)
- Победник 3 бода(12)

У загради је дат збирно број бодова у зависности од пласмана. Систем бодовања је произвољан, али је стимулативан за све екипе, а не само за победника или најуспешније тимове.

Пласман	Тим	Сезоне у топ 16	Бодови
1	Maccabi Electra	13	98
2	CSKA Moscow	12	96
3	Panathinaikos	13	89
4	FC Barcelona	13	85
5	Olympiacos	12	78
6	Laboral Kutxab Vitoria	12	66
7	Real Madrid	10	52
8	Anadolu Efes	12	48
9	Montepaschi	9	47
10	Unicaja Malaga	10	34
11	Benetton Basket	6	32
12	Zalgiris	9	32
13	Fenerbahce Ulker	11	29
14	Partizan NIS Belgrade	6	26
15	KK Cibona Zagreb	6	18

Табела 15. Апсолутна успешност 2002.-2014 година

Првих пет позиција на овој табели заузимају тимови који су и освајали ово такмичење, што табели и даје одређени кредибилитет.

Ако се има у виду да је:

1. Панатинаикос 4 титуле,
2. Макаби 3 титуле,
3. ЦСКА 2 титуле,
4. Барселона 2 титуле и
5. Олимпиакос 2 титуле,

табела 15. то баш и непрепознаје јер титула шампиона није изричито фаворизована. Један од података важних за рангирање је и број сезона одиграних у фази Топ 16 па и успешност можемо посматрати и у релативном контексту који је можда и бољи показатељ успешности.

Пласман	Тим	сезоне у топ 16	Просек бодова
1	CSKA Moscow	12	8.00
2	Maccabi Electra	13	7.54
3	Panathinaikos	13	6.85
4	FC Barcelona	13	6.54
5	Olympiacos	12	6.50
6	Laboral Kutxab Vitoria	12	5.50
7	Benetton Basket	6	5.33
8	Montepaschi	9	5.22
9	Real Madrid	10	5.20
10	Partizan NIS Belgrade	6	4.33
11	Anadolu Efes	12	4.00
12	Zalgiris	9	3.56
13	Unicaja Malaga	10	3.40
14	KK Cibona Zagreb	6	3.00
15	Fenerbahce Ulker	11	2.64

Табела 16. Релативна успешност 2002.- 2014 година

У горњем делу табеле нема великих померања, шампиони и даље држе првих пет места, али у доњем делу табеле има доста одступања и померања. Ако се обрати пажња на КК Партизан који у првој табели заузима 14 место али на другој табели напредује чак до 10

места. Очито је да КК Партизан нема моћ да редовно учествује у фази топ 16 али кад се пласира у ову фазу, оставља дубок траг. Мора се посматрати ова табеле и кроз призму девијације датих и примљених кошева.

Пласман	Тим	сезоне у топ 16	Девијација -
1	CSKA Moscow	12	5.42
2	FC Barcelona	13	4.22
3	Panathinaikos	13	3.22
4	Partizan NIS Belgrade	6	1.62
5	Anadolu Efes	12	1.42
6	Maccabi Electra	13	1.42
7	Olympiacos	12	1.12
8	Montepaschi	9	-0.18
9	Unicaja Malaga	10	-0.18
10	Benetton Basket	6	-0.18
11	Real Madrid	10	-1.28
12	Laboral Kutxal Vitoria	12	-2.48
13	KK Cibona Zagreb	6	-3.98
14	Fenerbahce Ulker	11	-4.88
15	Zalgiris	9	-5.28

Табела 17. Успешност према девијацији примљених кошева

У овој табели је приметна појава два „уљеза“ међу шампионима. То су тимови КК Партизан и Анадолу Ефес. Код осталих екипа из врха табеле највеће померање је код екипе Макабија која испада из самог врха.

Табела формирана према девијацији датих кошева треба да заокружи слику, како се постаје шампион Еуролиге.

Пласман	Тим	сезоне у топ 16	Девиијација+
1	Laboral Kutxal Vitoria	12	5.45
2	Benetton Basket	6	4.75
3	CSKA Moscow	12	3.55
4	Real Madrid	10	3.35
5	Montepaschi	9	2.35
6	Maccabi Electra	13	2.35
7	FC Barcelona	13	1.35
8	Olympiacos	12	0.35
9	Zalgiris	9	-0.65
10	Panathinaikos	13	-1.65
11	Fenerbahce Ulker	11	-2.65
12	KK Cibona Zagreb	6	-2.65
13	Unicaja Malaga	10	-3.65
14	Anadolu Efes	12	-4.65
15	Partizan NIS Belgrade	6	-7.65

Табела 18. Успешност према девијацији датих кошера

Утабели 18 може се приметити појава чак пет „уљеза“: Виторија, Бенетон, Реал Мадрид, Монтепаски и Жалгирис. Уствари ова табела више говори о томе како се не постаје шампион Еуролиге. Панатинаикос који је чак четири пута освоји ово такмичење се налаз на 10. месту, а прве две екипе на табели (Виторија и Бенетон) никада нису ни освојиле ово такмичење у испитиваном периоду. Од првих пет екипа само је ЦСКА освајао ово такмичење. То указује да ова екипа игра вероватно најконстантније и најједначеније у обе фазе игре (одбрана и напад) али када се игра на једну утакмицу веома често подбаци и нема завршног ударца. Менталитет, психологија, стратегија или онај који је спроводи, шта је узрок да најбогатији клуб није реализован у већој мери, није тема овог истраживања.

Уколико се успешност из ове четири табеле сублимира у једну добијамо један нови поглед на предмет истраживања. Када би олимпијски мото „Важно је учествовати“ важио и у Еуролиги најречитија табела би изгледала овако:

Тим	Апол. Пласман	Релат. Пласман	Дев- пласман	Дев+ пласман	сума
1 CSKA Moscow	2	1	1	3	7
2 Maccabi Electra	1	2	6	6	15
3 FC Barcelona	4	4	2	7	17
4 Panathinaikos	3	3	3	10	19
5 Laboral Kutxa Vitoria	6	6	12	1	25
6 Olympiacos	5	5	7	8	25
7 Montepaschi	9	8	8	5	30
8 Benetton Basket	11	7	10	2	30
9 Real Madrid	7	9	11	4	31
10 Anadolu Efes	8	11	5	14	38
11 Partizan NIS Belgrade	14	10	4	15	43
12 Unicaja Malaga	10	13	9	13	45
13 Zalgiris	12	12	15	9	48
14 Fenerbahce Ulker	13	15	14	11	53
15 KK Cibona Zagreb	15	14	13	12	54

Табела 19. Успешност по предходним табелама

Успешност екипе **ЦСКА** је више него убедљива по изабраним критеријумима али „газде“ клуба вероватно због тога нису пресрећне јер трофеји пречесто измичу за мало. Овај пласман екипа добили смо када смо сабрали пласмане из предходних табела успешности.

Израелски **Макаби** се налази на другом месту са уједначеним девијацијама док екипа Виторије висок пласман заслужује сјајном игром у нападу и представља јединог „уљеза“ међу шампионима.

Панатинаикос и поред слабог пласмана на табели успешности по критеријуму девијације датих кшевева(10) освојио је чак четири пехара и самим тим је и најуспешнија екипа овог такмичења. Игром у одбрани заслужио је трећу позицију и то намеће закључак да је стратегија више била окренута одбрани коша али баланс са нападом није изгубљен.

Трофеји се у овом такмичењу освајају на финалним турнирима победом у једној утакмици. Самим тим психолошка припрема, скаутинг, тренутна испирација, спортска срећа и много фактора независних од стратешких опредељења утичу на успешност на финалним турнирима. Екипа из Атине никада није изгубила финалну утакмицу а московљани чак три пута а шест пута су изгубили у полуфиналу.

Екипа Макабија половично у финалима(6/3) али занимљиво само једанпут неуспешна

у полуфиналу.

Барселона често игра на Ф4 (седам пута) али само два пута у финалу и оба пута успешно.

Олимпијакос свега четири пута на финалном турниру али чак две титуле. За разлику од Барселоне која успех гради на одличниј одбрани и континуитету, Олимпиакос се више ослања на напад и резултат на брзину (честе промене тренера и играча).

6. ЗАКЉУЧАК

Анализа и резултати добијени у овом истраживању указују на неке тенденције али такође јасно се види да се не може ослонити само на ограничени број информација. Истраживања морају бити комплексна и морају се прилагођавати актуелном трнутку развоја игре.

Премиса: „Утакмицу побеђује екипа која постигне више кошева а шампионат екипа која прима мање кошева“ је делимично потврђена, наравно уз изузетке јер суштина игре је у непредвидљивости и неочекваном исходу.

Да поновимо: ма колико логично изгледали, сви наведени аспекти анализе околине и почетних услова нису линеарни, односно међу њима постоје контрадикторности, па и међусобне искључивости. Стога, потребно је одредити њихову градацију, највеће утицаје и приоритете, што и јесте мудрост избора стратешких одлука које имају задатак да остваре интересе и циљеве система (организације).

Али пре него што се изабере циљ, осим што треба имати на уму мудрост „пази шта сањаш јер ти се снови могу остварити“, важно је : полазне критеријуме (самим тим и ограничења) у утврђивању, имплементацији, контроли и евалуацији стратегије развоја способности, дефинисати у складу са:

- (1) нивом амбиција
- (2) ценом коштања (не само финансијски)

Та два критеријума (ограничења), у складу са наведеним процесима стратегије развоја способности, олакшаће утврђивање система (организације), односно потребне промене у до сада успостављеној организацији.

Колико далеко побегнемо од реалности толико смо далеко и од остварења циља. И због тога: прва етапа , анализа околине, мора студиозно да се уради јер погрешно изабрани циљеви су или недостижни или недоводе до сатисфакције ма које

природе (материјалне, духовне, моралне итд). Са друге стране, путеви који воде до правог циљ могу бити несавршени али циљ је ипак достижан а самим тим и сатисфакција.

Бивши амерички државни секретар Хенри Кисинџер истакао је једном приликом „Ако не знаш где идеш, сваки пут одвешће те нигде!

7. ЛИТЕРАТУРА

1. Вуден, Ц. Р. (1983) *Модерна кошарка*. Београд: НИШПРО „ЈЕЖ“
2. Ђуричин, Д. , Јаношевић, С. (2005) *Менаџмент и стратегија*. Београд: Економски факултет
3. Каралејић, М., Јаковљевић, С. (2001). *Основе кошарке*. Београд: ФСФВ.
4. Кополи, Г. Р. (2008) *Уметност победе*. Београд: Службени гласник
5. Нишић, С. (2011) *Војна стратегија у систему наука одбране*. Београд: Војно дело
6. Примо, Ђ. (1975) *Кошарка- одбрана*. Београд: Спортска књига
7. Стојановић, Б. (2005) *Теорија игара*. Београд: Службени гласник
8. Форца, Б. (2011) *Стратешки менаџмент и систему одбране*. Београд: Војно дело
9. Цасперс , К. Т. (2009). *Питање кривице*. Fondacija Konrad Adenauer. Beograd.